

Kayayı yerinden söken ihlâs ve hakperestlik

B rumuzlu okuyucumuz: “Allah için yaşamanın âhirette büyük sevap kazandıracağı ve Allah’ın rızasına vesile olacağı malûm. Dünyada da bunun ecir ve mükâfatını görür müyüz? Bunun dünyevî kerameti olur mu?”

İBADETİN DÜNYEVÎ AMACI OLAMAZ

Allah için yaşamanın, adımlarımızı Allah için atmanın, hiç şüphesiz uhrevî neticeleri inşallah büyük olacaktır. Fakat bu, bu yüksek davranışların dünyevî neticeleri olmadığı manasına gelmez.

Ancak şu var ki, ibadet niteliği taşıyan davranışlarımızı dünyevî bir amaçla yapmayız. Aksi takdirde dünyevî amaçlar ihlâsın bozulmasına sebep olacağından, ameli kökten iptal eder. Bediüzzaman Hazretlerinin ifadesiyle, ibadetin temel sebebi Allah’ın emri, neticesi de Allah’ın rızasıdır. Faydası ve meyvesi ise âhirete dönüktür.

Fakat birinci gaye olmamak ve kasten istenilmemek şartıyla, dünyaya âit faydalar verilirse bu ibadet anlayışına Allah razı olduktan sonra dilerse âhirette mükâfat verir, dilerse dünyada mükâfat verir. Takdiri O’na bırakmalıyız. Esasen ihlâs da budur.¹

Hiç şüphesiz dünyada başımız derde girdiğinde, her ihtiyaç olduğunda, sıkıntılarımız esnasında Allah’a sığınabilir, Allah’tan sıkıntılarımızın giderilmesini, derdimize çare bulunmasını, ihtiyaçlarımızın karşılanmasını fiilî duâmızla birlikte dilimizle de isteyebiliriz. Yani dilimizle duâ yapabiliriz. Bu esnada önceden yaptığımız salih amellerimiz elbette yüz akımız ve şefaatçimiz hükmünde de olabilir.

İHLÂS KAYAYI YERİNDEN OYNATIYOR

Konuyla ilgili şu yaşanmış örneği Peygamber Efendimizden (asm) dinleyelim:

Resulullah (as) buyurdular ki: “Sizden önce yaşayanlardan üç kişi yola çıktılar. Akşam olunca, geceleme ihtiyacı onları bir mağaraya sığındırdı ve mağaraya girdiler.

Fakat birden dağdan kayan bir taş yuvarlanıp, mağaranın ağzını üzerlerine kapadı.

Aralarında birbirlerine:

“Sizi bu kayadan, salih amellerinizi şefaathçi kılarak Allah’a yapacağınız duâlar kurtarabilir!” dediler.

Bunun üzerine birincisi şöyle dedi:

“Benim yaşlı ve kocamış annem ve babam vardı. Ben onları çok kollar, akşam olunca onlardan önce ne ailemden ne de hayvanlarımdan hiçbirine yedirip içirmezdim. Bir gün ağaç arama işi beni uzaklara attı. Eve döndüğümde ikisi de uyumuştı. Onlar için sütlerini sağdım. Hâlâ uyumakta idiler. Onlardan önce aileme ve hayvanlarıma yiyecek vermeyi uygun bulmadım, onları uyandırmaya da kıyamadım. Geciktiğim için çocuklar ayaklarımın arasında kıvranıyorlardı. Ben ise süt kapları elimde, onların uyanmalarını bekliyordum. Tâ şafak sökünceye kadar böyle bekledim.

“Ey Allahım! Bunu senin rızan için yaptığımı biliyorsan, bizim yolumuzu kapayan şu taştan bizi kurtar!”

Taş bir miktar açıldı. Ama çıkacakları kadar değildi.

İkinci şahıs şöyle dedi:

“Ey Allahım! Benim bir amcakızım vardı. Onu herkesten çok seviyordum. Onu almak istedim. Ama bana yüz vermedi. Fakat gün geldi kıtlığa uğradı, bana başvurmak zorunda kaldı. Ona, kendisini bana teslim etmesi mukabilinde yüz yirmi dinar verdim; kabul etti. Arzuma nail olacağım sırada:

“Allah’tan kork. Allah’ın mührünü, gayr-ı meşrû olarak bozman sana haramdır!” dedi.

Ben de ona temasta bulunmaktan kaçındım ve insanlar arasında en çok sevdiğim kimse olduğu halde onu serbest bıraktım, verdiğim altınları da ona bıraktım.” “Ey Allahım, eğer bunları senin rızan için yapmışsam, bizi bu sıkıntıdan kurtar.”

Kaya biraz daha açıldı. Ancak onlar çıkabilecek kadar açılmadı.

Üçüncü şahıs dedi ki:

“Ey Allahım, ben işçiler çalıştırıyordum. Ücretlerini de derhal veriyordum. Ancak bir tanesi ücretini almadan gitti. Ben de onun parasını onun adına işletip kâr ettirdim. Öyle ki çok malı oldu. Adam yıllar sonra çıkageldi ve:

“Ey Abdullah! Bana olan borcunu öde!” dedi. Ben de: “Bütün şu gördüğün sığır, davar, deve ve köleler senindir. Git bunları al götür!” dedim. Adam:

“Ey Abdullah, benimle alay etme!” dedi. Ben tekrar:

“Ben kesinlikle seninle alay etmiyorum. Git hepsini al götür!” diye tekrar ettim. Adam hepsini aldı götürdü. “Ey Allahım, eğer bunu senin rızan için yaptıysam, bize şu halden kurtuluş nasip et!” dedi.

Nihayet kaya açıldı ve mağaradan çıkıp yollarına devam ettiler.”²

Cenâb-ı Hak rızası dairesinde salih amel işlemeyi nasip ve müyesser kılsın. Âmin.

Dipnotlar:

1- Lem’alar, s. 183.

2- Buhârî, Enbiya 50, Büyû 98, İcâre 12, Hars 13, Edeb 5; Müslim, Zıkr 100, (2743); Ebu Davud, Büyû’ 29, (3387).